

Térképre kerültek az inváziós növények

A Szegedi Tudományegyetem szakemberei egy digitális térképet hoznak létre, ami megmutatja, hol terjedt el agresszíven az utóbbi évtizedben hat inváziós növényfaj. A kutatás a Dél-Alföldön kezdődött, kiterjesztették az egész országra.

SZEGED
FARKAS JUDIT

Selyemkóró, keskenylevelű ezüstfa, aranyvessző, gyalogakác, bálványfa, akác: ezek a növények már régóta jelen vannak Magyarországon, de csak az utóbbi három évtizedben vált problémássá a terjedésük. A Szegedi Tudományegyetem geográfusai, geoinformatikusai, ökológusai és az Agrártudományi Kutatóközpont szakemberei egy digitális térképen dolgoznak, ami megmutatja ezek térbeli elterjedtségét az országban.

– A kutatás tavaly indult a dél-alföldi régióban, idén szeptembertől az egész országra kiterjesztettük. A LUCAS Európai Unió adatbázis földhasználati és területhasznosítási térképeire támaszkodtunk – tudtuk meg a kutatás vezetőjétől, dr. Szilassi Pétertől, a SZTE TTIK Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék egyetemi docensétől. Magyarország területén is kijelöltek 5000 felszíni pontot, ezeket és környezetüket geodéták három évente lefényképezik.

Több mint százezer fotót néztek át biológus-, ökológushallgatók, találnak-e rajtuk inváziós növényfajokat. A kutatásban részt vevők is meglepődtek olykor: volt, ahol három éve még nyoma sem volt egy növénynek, a következő fotózásnál pedig már mindent elborított.

Négy évről – 2009, 2012, 2015, 2018 – készült így ponttérkép, ami nem csak a fajok terjedésének nyomon követésére alkalmas. Egy európai léptékű elterjedési térkép létrehozására is készülnek, mert a probléma össz-európai: a selyemkóró például 13 országban van jelen. A következmények is sújtják egész Európát, és nem csak a természetvédelem területén. A pollenallergiások egészségügyi kockázatokkal kénytelenek szembenézni, és a hullámterekben terjedő inváziós fajok – ilyen a gyalogakác – az árvizek lefolyását is akadályozzák.

Az első lépés megtudni, mekkora a baj, de nem csak a helyzetjelentés a cél, hanem az előrejelzés is, valamint a terjedés hátterének megértése. Ha tudjuk, milyen klimatikus, talajtani, vízrajzi feltételek vezetnek a terjedéshez – ezek a fajok jobban bírják például az extrém időjárást –, már nem csak azt tudjuk megmondani, hol vannak a legveszélyeztetettebb zónák. Azt is előre lehet jelezni, hol várható a későbbiekben e növények inváziószerű megjelenése.